

MOB pleit voor (1) wettelijke verplichting tot koeien zo lang mogelijk in de weide, in combinatie met (2) verbod op het gebruik van monocultuur weilanden (raaigras c.q. soortenarme grassoorten)

Vooraf

LTO heeft de boeren opgeroepen om op 30 mei uit protest de koeien op stal te houden. De boerenorganisatie vreest dat het, ten gevolge van een recente uitspraak van de rechtbank Overijssel, onmogelijk wordt om de koe in de wei te houden. Stikstofregels zouden daaraan in de weg staan.

Het was MOB die de Overijsselse rechtszaken heeft gevoerd. Niet om de koe uit de wei te krijgen, zoals hier en daar ten onrechte wordt gesuggereerd. Wel omdat op grond van eerdere uitspraken van nationale en Europese rechters de weidegang in veel gevallen moet worden meegenomen in de vergunning die een veehouder nodig heeft voor zijn bedrijf. Dat schrijven de Europese en nationale natuurbeschermingsregels voor. Ondanks deze duidelijke uitspraken weigert de Nederlandse overheid daaraan gevolg te geven. Met alle onduidelijkheid en onzekerheid van dien voor zowel de natuur als de boeren.

Net als LTO vindt MOB dit een hoogst onwenselijke situatie. Sinds de baanbrekende PAS-uitspraak van 29 mei 2019 (precies drie jaar en één dag na het aangekondigde boerenprotest!) moddert de overheid maar voort in het stikstofdossier, en zinkt daarbij steeds dieper in het moeras. MOB dringt al sinds 2019 aan op concrete stappen in het stikstofdossier. Zij heeft daar ook herhaaldelijk voorstellen voor gedaan. Tot op heden is de overheid echter doof gebleken voor al deze suggesties van MOB maar heelaas ook voor het advies van de commissie Remkes. MOB begrijpt dan ook dat de boeren het zat zijn, en duidelijkheid willen. Net als MOB.

Herstel van maximale weidegang is cruciaal voor vermindering van de ammoniakemissie maar ook voor het stoppen van de neergang van biodiversiteit c.q. het bestand aan insecten, vogels, etc. in agrarische gebieden. MOB is daarom een fervent voorstander van maximale weidegang.

Bronnen van stikstof

In de melkveehouderij komt ammoniakstikstof vrij uit (1) stallen/mestopslag, (2) beweiden, en (3) bemesten. Bij bemesten gaat het dan om het uit de mestkelders/mestopslag op het land brengen van de mest uit de opslag. Bij beweiding komt de minste ammoniak vrij. Bemesten kan tot circa 30-40% bijdragen aan de totale ammoniakuitstoot van het bedrijf (3 bovengenoemde bronnen samen). Stalemissies voor circa 50% afhankelijk van het bedrijf.

Integrale vergunning noodzakelijk

Nu is bijna altijd sprake van 'halve' vergunningen. Dat zijn vergunningen waarin alleen de stalemissies zijn vergund, niet de emissies als gevolg van beweiden en bemesten. Dit is strijdig met nationale en EU-wetgeving zoals uit vele uitspraken is gebleken van het Europese Hof, de Raad van State en een aantal rechtbanken. Verder is het problematisch dat maar circa de helft van de ammoniakemissie mee wordt gewogen bij de vergunningverlening. Dit leidt tot onderschatting van de stikstofdepositie.

Gevolgen van opnemen van beweiden en bemesten in vergunning

Als een aanvraag voor een natuurvergunning wordt ingediend zal de kans op verlening van die vergunning groter zijn als beweiden is opgenomen in de aanvraag. Immers, door (zo mogelijk maximale) beweiding neemt de totale stikstofuitstoot van het bedrijf af. Immers, de weide emissies komen erbij, maar dit wordt ruimschoots gecompenseerd door lagere emissies uit de stal, in combinatie met lagere emissies als gevolg van uitrijden van de mest.

Huidige wettelijke status

Bestaande bedrijven hebben veelal historische rechten zodat voor beweiding geen procedure nodig is. Echter, als een bedrijf in de afgelopen 20 jaar is overgegaan van koeien in de weide naar koeien het hele jaar op stal (met als gevolg meer stikstofuitstoot tijdens uitrijden van de mest) dan kan dat vergunningtechnisch zomaar niet. Immers, daardoor zal de totale stikstofemissie van het bedrijf zijn toegenomen en is een uitbreidingsvergunning nodig.

Hieruit blijkt dat het opnemen van beweiden en bemesten in de vergunning juist een impuls zal geven aan meer weidegang.

Oproep van MOB aan boeren en kabinet

Maximale weidegang leidt tot minimale stikstofuitstoot en meer dierenwelzijn. Is ook gunstig voor insecten en vogelstand.

Dus oproep van MOB aan boeren: laat niet alleen op 30 mei alle koeien in de wei: koeien moeten gedurende het jaar zo lang en zo vaak mogelijk de wei in.

MOB doet een oproep aan het kabinet tot het instellen van (1) wettelijke verplichting tot een zo lang mogelijke weidegang, in combinatie met (2) verbod op het gebruik van monocultuur weilanden (raai-gras c.q. soortenarme grassoorten).

MOB/25 mei 2022/Johan G. Vollenbroek